

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lajin pesien ja munien hävittämistä

Hakija

Korkiakoski Jukka

Asia

Lupahakemus 150 naurulokin (*Chroicocephalus ridibundus*) pesän ja niissä olevien munien hävittämiseksi kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ajalla 27.5.-1.10.2024 lisäalassa, Pohjois-Savossa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa hävittää 150 naurulokin pesää ja niissä olevat munat venelaiturin yhteydessä olevalta Olvinrannan kivilaiturilta osoitteessa Luuniemenkatu 6 w, lisäalassa. Hakijan mukaan kyseessä on uusi yhdyskunta, aikaisemmin ei ole ollut näin suurta yhteisöä. Yhdyskunnan etäisyys lähimpiin n. 10 veneeseen on vain 3–20 m, ja 20–40 päässä ovat loput 10 alusta. Linnut aiheuttavat haittaa ulostamalla laiturissa olevien veneiden päälle, mikä aiheuttaa hygieniariskin. Linnut myös hyökkäilevät laiturilla liikkuvien ihmisten kimppuun.

Kaupungin laituria käyttävät satamapaikkana 15–20 isoa venettä, pelastuslaitos, pурсеsuran jäsenistö sekä yksityiset veneilijät. Lintuja on yritetty häätää käyttämällä pelättimiä, mutta ne eivät ole estäneet pesinnän aloittamista. Kivilaiturin vastarannalla on toinen laiturin, jonka pää ulottuu noin 15 metrin päähän kivilaiturista, ja näiden laiturien välistä veneet kulkevat satamaan. Hakija epäilee, että ongelmat ulottuvat myös vastapäisen laiturin alueelle ja linnut voivat hyökkäillä myös laiturien välistä kulkevien veneilijöiden kimppuun.

Lupaa ei haeta poikasten tappamiseen, vaan hakija toivoo saavansa luvan pesien hävittämiseen ennen kuin poikaset alkavat kuoriutua. Toimenpiteet on tarkoitettu suorittamaan kaupungin työntekijöiden toimesta. Hakijan mukaan alueella ei ole muiden lintujen pesiä, eikä hakemusalue sijaitse luonnonsuojelualueilla tai Natura-alueilla, eikä ole niiden lähellä.

Lausunnot

Asian ratkaisemisen tueksi on pyydetty lausunto Pohjois-Savon ELY-keskukselta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto

lisälmen Luuniemen Olvinrannan kivilaiturille pesimään asettunut naurulokkikolonia voi olla osittain peräisin läheiseltä Vedenpäälahdelta, jossa laji on pesinyt aiemmin. Vedenpinta ollut poikkeuksellisen korkealla tänä keväänä, mikä on voinut estää lokkien pesimisen Vedenpäänlahdella ja kolonia on siirtynyt Luuniemeen ja Olvinrannan kivilaiturille. Vedenpäälahdella on käyty toukokuun puolivälissä ja silloin ei havaittu naurulokkikoloniaa alueella. Naurulokkikolonioita on ollut Vedenpäälahden lisäksi mm. Keskimmaisella ja Tismiöllä aiempina vuosina. Olvinrannan kivilaiturin pesintöjen poistaminen voi hetkellisesti pienentää alueen lokkikantaa, mutta sen ei katsota merkittävästi vaikuttavan alueen naurulokkikantaan, koska yhdyskuntia pesii muuallakin.

Lokkien ulosteiden aiheuttama terveystarve, liikkain sekä poikasten kuoriutuessa päälle hyökkäysriski ovat merkittäviä. Yhdyskuntaa on yritetty häätää tuloksetta. Pohjois-Savon ELY-keskus puoltaa pesintöjen poistamista.

Aiemmin naurulokkeja on pesinyt kivilaiturilla vähemmän, mutta ei ole tiedossa minkä verran. Todennäköisesti huomattavasti vähemmän (kuten hakemuksessakin kerrotaan), koska aiempina vuosina ei ole samanlaista ongelmaa ilmennyt.

Määräykset, joita hakemus koskee

Naurulokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi laji on uhanalainen. Naurulokki käyttää toistuvasti samaa pesäpaikkaa.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan naurulokin pesien ja niissä olevien munien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.7.2024 asti
- 2 Tällä luvalla saa hävittää lsalmen Olvirannan kivilaiturilla olevat naurulokin pesät ja niissä olevat munat.
- 3 Pesiä, joissa on poikasia, ei saa hävittää.
- 4 Ongelman ratkaisemiseksi jatkossa tulee pohtia muuta tyydyttävää ratkaisua ja arvioida esim. sitä, onko kivilaiturille mahdollista tehdä rakenteita, jotka muodostaisivat näköesteen pesien ja venelaiturin väliin sekä estäisivät poikasten pääsyn venelaiturin läheisyyteen.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida pesien ja niissä olevien munien hävittämisen osalta 31.8.2024 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/3490/2024 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, milloin ja kuinka monta pesää hävitettiin sekä pesissä olleiden munien määrä. Lisäksi tulee kertoa, yrittivätkö naurulokit pesiä kivilaiturilla uudelleen vai siirtyivätkö ne pesien poistamisen jälkeen muualle.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Naurulokit pesivät aivan venelaiturin välittömässä läheisyydessä, eikä veneilijöillä ole mahdollisuutta kulkea veneille muuta reittiä. Naurulokkien ulosteet likaavat veneitä aiheuttaen käyttäjille hygieniariskin. Naurulokit puolustavat pesiään ja poikasiaan aggressiivisesti tekemällä hyökkäyksiä poikasten lähellä liikkuvien kimppuun, mikä voi aiheuttaa laiturilla veden äärellä kulkeville turvallisuusriskin. Laiturilla on myös Pelastuslaitoksen aluksen venepaikka, jonne pelastajilla tulee olla turvallinen kulku. Kivilaiturin ja vastapäisen laiturin välistä kulkevat myös muut lahden pohjukassa venettä pitävät veneilijät. Naurulokkien syöksyt veneitä kohti voivat aiheuttaa venettä ohjaavan huomion herpaantumisen, mikä voi johtaa veneen hallinnan menettämiseen.

Kivilaiturin lähellä ei ole paikkaa, jonne pesät voisi siirtää, eikä laiturilla ole myöskään kohtaa, joka olisi riittävän etäällä veneistä, jotta osan pesistä voisi jättää. Poikaset alkavat myös liikkua melko pian kuoriuduttuaan, eikä niiden liikkumista laiturilla ole mahdollista tehokkaasti rajata. Ongelman ratkaisemiseksi ei ole löytynyt muuta tyydyttävää ratkaisua, kuin poistaa naurulokkien pesät.

Hakemuksen mukaisella alueella ei ole hakijan mukaan aiemmin ollut linnuista johtuvia ongelmia, eikä sellaisia ole ollut myöskään Pohjois-Savon ELY-keskuksen tiedossa. Koska poikkeuksellisen korkealla ollut vedenpinta on todennäköisesti aiheuttanut naurulokkien siirtymisen tavanomaisesta pesimäympäristöstään korvaavalle pesimäpaikalle, ei venelaiturin ympäristössä ole osattu varautua pesintää ehkäisevien toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen hyvissä ajoin ennen pesimäkauden alkua. Lupaehtojen mukaisesti pesintää ehkäiseviä toimenpiteitä tulee jatkossa kehittää ja pyrkiä tekemään riittävän tehokkaasti, jotta yhdyskunta ei asettuisi kivilaiturille pesimään enää tulevana vuosina.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnon mukaan Olvinrannan kivilaiturin pesintöjen poistaminen voi hetkellisesti pienentää alueen naurulokkikantaa, mutta sen ei katsota merkittävästi vaikuttavan lajin kantaan alueella. Yhdyskunta pesii muuallakin ja em. lausunnon mukaan kivilaiturilla pesivien lintujen määrään on todennäköisesti vaikuttaneet poikkeukselliset olosuhteet läheisellä lahdella, jossa laji on pesinyt säännöllisesti. Naurulokkien pesien poistamisen ei arvioida vaarantavan naurulokin suotuisaa suojelutasoa. Ongelmia voidaan jatkossa ehkäistä ja naurulokkien pesintää edesauttaa rakentamalla naurulokeille esim. Vedenpäänlahdella sopiviin paikkoihin pesimälauttoja, joilla pesintä onnistuu myös veden ollessa poikkeuksellisen korkealla.

Naurulokki käyttää toistuvasti samaa pesäpaikkaa, ja pesäpaikan hävittäminen on kielletty myös pesimäkauden ulkopuolella. Myös naurulokin pesinnän estäminen tunnetulla pesäpaikalla edellyttää poikkeuslupaa, jonka yhtenä edellytyksenä on selvittää muun tyydyttävän ratkaisun mahdollisuus.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Naurulokkien pesintä on haudontavaiheessa ja toimenpiteet tulee saattaa täytäntöön ennen poikasten kuoriutumista. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija PorrAMO ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Savon ELY-keskus kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

SLL Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri pohjois-savo@sll.fi

Tapiola Pohjois-Savo-Kainuu ry. info@tapiolary.com

Lintuyhdistys Kuikka ry. hallitus@lintuyhdistyskuikka.net

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Iisalmi kirjaamo@iisalmi.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/3490/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
VARELY/3490/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 11.06.2024 14:01

Ratkaisija Aalto Tapio 11.06.2024 14:04

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.